

ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

III

Και τῆς ζωῆς μου ἀμόλευτη ξεστάλαξε ἡ γλυκάδα,
Σὰν αἷμα χρυσοπόρφυρο σιὰ ἡδονικά Σου χεῖλη,
Τρελή γητεύτρα, τοῦ θιολιού μᾶς κοίμιζε ἡ ἀνάσα,
Κ' εἴμασταν φίλοι τῇ στεγνῇ τοῦ χωρισμοῦ μας ὥρα.

Και τὸ κορμί Σου ἀσάλευτο στὴ φλόγα τῆς ἀγάπης,
Λαχταριστό, σὲ ἀνέστη λιγυρὸν ἀποθύμια,
Καὶ στὴ θωριά Σου ἀπλώνεται τὸ μαγεμένο γέλιο,
'Ονειρευτά, σὰ μονοικῆς αἰθέρινο τραγούδι.

Κ' εἶναι γλυκὸς ὁ πόθος μου στὴν αὔρα τῆς ψυχῆς μου,
Καὶ μες στῆς νύχτας τῇ βαθιά κι ἀσύγκριτη ἀρμονία,
Μόνο τὸ μάτι ἐνὸς βροῦ ξάγρυπνο μᾶς φυλάει.

Και τῆς ζωῆς μου ἀμόλευτη ξεστάλαξε ἡ γλυκάδα,
Σὰν αἷμα χρυσοπόρφυρο σιὰ ἡδονικά Σου χεῖλη,
Κ' εἴμασταν φίλοι τῇ στεγνῇ τοῦ χωρισμοῦ μας ὥρα.

IV

Σιμά μου πάλι ὀλόφανη θὰ ζεῖς τὸ παραμῦθι,
Μὲ τὰ σγυρὰ ματόκλαδα, ἐρωτικά γνωσιασμένα·
Κ' εἶναι γλυκεῖα ἡ προσούλα Σου, σὰν αὔρα πὺν χαῖ-
(δεύει
Τὸ καρδάκι τοῦ παιδιοῦ, πὺν παίζει σὺν ἀκρογιάλι.

Ἔβεινε μόνο τὸ φίλι σιὰ ἀπόκρια ἐνὸς ὀνείρου,
Σὰ θύμηση ἀπὸ λούλουδα σὲ χειμωνιάτικη ὥρα.
Πέρα σὺν γαλανὸ νησί, πὺν τὸ φλογίζει ἡ Ἀγάπη,
Μοῦ χάρισεν ἡ δροσανγὴ τὴν ἀνδρὶν Ὀμορφιά Σου.

Γλυκοχαράζει ἀξέχαστο χαμόγελο σιὰ χεῖλη,
Κ' εἶναι τὸ κρυφομύλημα τῶν τρυγόνων σιὰ πεῦκα,
Τὴν ὥρα ὁ ἥλιος πὺν σταλὰ κι ἀπλώνει τὰ φτερά του.

Αἶγωμα μελιστόλαχο τὸ γέγραμα τῶν ματιῶν Σου,
Πὺν τὰ σκλαβώνει ἀνέκφραστο τῆς νύχτας τὸ σκοτάδι·
Αἶγωμα τὸ φτερούγισμα — τρελὰ περιστεράκια —.

ΔΗΜΟΣ ΒΕΡΕΝΙΚΗΣ

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΗΣ ΣΑΝΤΡΙΝΑΣ

Τὸ «Ἀθηναϊκὸ Βιβλιοπωλεῖο», συνεχιζόν-
τας τὶς διαλεχτὲς ἐκδόσεις του, μᾶς ἔδωσε τού-
τη τὴ βδομάδα ἕνα ἀληθινὰ διαλεχτὸ ρομάντζο,
«ΤΟ ΜΟΔΙΣΤΡΑΔΙΚΟ ΤΗΣ ΜΑΡΗ —
ΚΛΑΙΡ» (L'atelier de Marie Claire).
Συγγραφεῖσα τῆς «Μαρή - Κλαίρ» εἶναι ἡ Μα-
ργαρίτα Ὀντοῦ. Γιὰ δούλους ἔχουν ὁπωσδήποτε
παρακολουθήσει τὴ σύγχρονη Γαλλικὴ λογοτε-
χνία, κάθε σύσταση εἶναι περιττή. Αὐτοὶ θὰ
ῥαῖσουν πὺν ὀνομαστὸς Γάλλος συγγραφέας, ὁ
Ὀντάβιος Μιρμπώ, ἔγραψε τὸν πρόλογο σὺν
πρῶτο ρομάντζο τῆς Ὀντοῦ, μᾶς ἐργάτισσας,
μᾶς μοδιστρούλας, πὺν ἐπειδὴ πᾶσαν τὰ μά-
τια της στὴ δουλιὰ, ἀναγκάστηκε νὰ φύγει ἀπὸ
τὸ μοδιστροδίκιο καὶ κάθισε κ' ἔγραψε τὴ ζωὴ
της, ἀπλά, φυσικά, ὀλοζώντανα, σὺν πρῶτο ρο-
μάντζο της «Μαρή - Κλαίρ». Συνέχεια τοῦ ρο-
μάντζου ἐκεῖνου, μπορεῖ νὰ πεῖ κανεὶς, εἶναι
αὐτὸ πὺν ἐκδίδει σήμερα τὸ «Ἀθηναϊκὸ Βιβλιο-
πωλεῖο». Ὁλὴ ἡ ζωὴ ἐνὸς Παριζιάνικου μο-
διστροδίκου περνάει ἀπὸ τὶς 224 σελίδες του,
μὲ τὶς μοδιστρούλες, μὲ τοὺς ἔρωτές τους, μὲ τὴ
σκληρὴ ἐργασία, καὶ τὴ μικρὴ, τὴν τιποτένια ἀ-
πολαβή, μὲ τὶς ἀπαιτητικὲς πελάτισσες καὶ μὲ
τὸν ὑπέροχο τύπο τῆς κ. Νταλιανίαν, τῆς πορ-
φυρῆς κ' αὐστηρικῆς ματρόνας. Ἀξίζει νὰν τὸ
διαβάσουν ὅλοι αὐτὸ τὸ ρομάντζο. Εἶναι τόσο ὁ-
μορφα γραμμένο, μὰ καὶ τόσο ἀριστοτεχνικά με-
ταφρασμένο ἡ δ. Βιβὴ Σκούρα, ἡ Graziella
τοῦ «Νουμά», τόσο ἀπλά καὶ τόσο ρωμαίικα
τὸ μεταφράσει, πὺν διαβάζοντάς το κανεὶς θα-
ρεῖ πὺν διαβάσει πρωτότυπο ἔργο κι ὅχι με-
ταφρασμένο. Γιὰ δεῖγμα δημοσιεύουμε δῶ ἕνα
ἀπὸ τὰ ὁμορφότερά του κεφάλαια.

Τὴν τρίτη τοῦ Πάσχα, ὅλες ἀργήσαμε νὰ πάμε σὺν
ἐργαστήρι γιὰ νὰ ράψουμε τὴ νέα βδομάδα. Ἡ Ντι-

ρετοῦρ δὲν εἶχε ὁρῆσι γι' ἀσπείρα κ' ἡ Μπονιεντόγκη
ἔκανε ὄρεσι νὰ ξεδιπλώσει τὴν ποδιά της.

Ὁ κύριος ἔκανε πὺν μᾶς μάλλωνε.

— Θάπρεπε τὸ Πάσχα νάχει τρεῖς μέρες γιορτῆς
γιὰ σᾶς.

Ἀμέσως ἀντελήφθηκα πὺν ἡ Σαντρίνα δὲν εἶχε
ἔσθαι ἀκόμα, κ' εἰμωνα ἔτοιμη νὰν τὸ πῶ στὴν κ.
Νταλιανίαν, μὰ, ἀκριβῶς ἐκεῖνη τὴ στιγμή, ἔλεγε ἀ-
νοήστως ἕνα ῥάδιμα, πὺν σὺν φράκελλο ἡ διεύθυνση
εἶταν γραμμένη ὀλοσφραδα.

— Χωρὶς ἄλλο θᾶναι κάποιας πελάτισσας πὺν θὰ
μᾶς ῥάξει.

Ὅλες σταθήκαμε ὀλόρθες περιμένοντας νὰκούσου-
με καινούριες σκοτούρες γιὰ ἐπιδιόρθωμα. Ἀλλ' ἀν-
τὶ νὰ μᾶς δώσει ἐξηγήσεις, ὅπως πάντοτε ἔκανε σὰν
ἐπρόκειτο γιὰ κανένα φῶρεμα γιὰ ἐπιδιόρθωση, ἡ κ.
Νταλιανίαν ἀπομάκρυνε τὸ χαρτὶ καὶ πάλι τὸ πλησία-
σε σὺν μᾶτια της πὺν θάμπωσαν σὺν δὺν μόνες σει-
ρὲς, πὺν εἶταν ἀπάνω - ἀπάνω γραμμένες· σὺν τέλος
τὶς διάβασε δυνατά.

«Ἡ Σαντρίνα μου πέθανε.

Γιὰ κῶδο».

Στὴ σιωπὴ πὺν ἀκολούθησε, ὅλα τὰ κεφάλαια γύρι-
σαν ἕνα - ἕνα πρὸς τὴ θέση τῆς Σαντρίνας καὶ κα-
μιά δὲ φαινόταν πὺν ἐνωθε τὸ νῆμα τῆς ἐπιστο-
λῆς.

Σὰν τὶς ἄλλες κοίταξα κ' ἐγὼ τὴν ἀδειανὴν θέση,
ἀλλὰ τὴν ἴδια στιγμή ξανάειδα τὰ ὀδηγμένα μᾶτια
κ' τὸ κουρασμένο χαμόγελο πὺν εἶχε τὸ σαβδάτο ἡ
Σαντρίνα καὶ κατάλαβα πὺν κείνο τὸ ῥάδι εἶταν ἡ
δοσυχισμένη σὺν τέλος τῆς ζωῆς της.

Φαίνεται πὺν κ' ἡ κ. Νταλιανίαν θάκανε τὴν ἴδια
σκέψη, γιὰ τὸ μᾶτια της, πὺν εἶχανε μείνει ὀρθά-
νοιχα, ἔκλεισαν ἀπότομα καὶ τὰ χέρια της ἀρξισαν
νὰ ῥάκουν.

“Όλες ξανάλεγαν τὰ ἴδια λόγια κι ὅλες ρωτοῦσαν χωρὶς νὰ περιμένουν ἀπάντηση.

“Ἄξαφρα ἡ Μπουλεντόγκη ἄφισε μιὰ στριγγιά φωνή καὶ πιάνοντας τὸ σκαμνῆκι τῆς Σαντιρίνας τὸ χτύπησε κάτω μετ’ ἰσχύ δυνάμη, ποὺ τὰ πόδια του στράβωσαν καὶ σωροβολιάστηκε κατακομματιασμένο.

Καμιά δὲν κατάλαβε γιὰ ποιὸν εἶταν ὁ τόσος θυμὸς ποὺ σήκωσε ὅλων τὰ κεφάλια.

Ἡ Μπερζουνέτια φαίνοταν ἔτοιμη νὰ ριχτεῖ ἐναντὶν κάποιου, κ’ ἡ μικρὴ Νιτρετοῦρη παναλλάβαινε, σὰν ἓνα παρόλοπο πρὸς τὴ Σαντιρίνα.

— Μὰ, ἀφοῦ εἶχε ξανάβρει τὸ Γιάκωβό της...

Ἡ κ. Νταλινιὰν ἔπαυε ἀμέσως νὰ τρέμει. Τὸ πρόσωπό της τὸ τόσο γλυκὸ εἶταν ἐπαναστατημένο σὰν ἐμπρὸς σὲ μιὰ ἀδικία. Κ’ ἐνῶ ὁ κύριος ἔπαιονε στὰ χέρια του τὸ γράμμα γιὰ νὰν τὸ διαβάσει, ἐκεῖνη ἔβαλε τὸ καπέλλο της καὶ μοῦγγνεψε νὰν τὴ συντροφεύω.

“Όλα εἶτανε συγυρισμένα στὸ δωμάτιο τῆς Σαντιρίνας. Τὸ πάτωμα εἶταν σφουγγαρισμένο καὶ τὸ μικρὸν κατάλευκο κρεβάτι φώτιζε τὴν κάμαρα ὅσο κι ὁ ἀποριλιάντικος ἥλιος.

Ὁ Γιάκωβος εἶτανε μισοξαπλωμένος στὸ πάτωμα. Μὲ πολὺν κόπο σηκώθηκε διὰ νὰ ἡ κ. Νταλινιὰν τὸν ἐρώτησε γλήγορα - γλήγορα.

— Τί συνέβηκε; Ποῦ εἶναι ἡ Σαντιρίνα;

Γύρισε τὸ πρόσωπό του στὸ κρεβάτι κ’ εἶπε.

— Ἐκεῖ, ἐκεῖ εἶναι.

Τὰ σκεπάσματα δὲ φούσκωναν πονθενά, οὔτε στὴ θέσῃ τῶν ποδιῶν, μὰ ἡ κ. Νταλινιὰν εἶχε σκίψει κιόλας καὶ περνοῦσε τὸ χέρι της πάνω στὸ κρεβάτι, σὰ γιὰ νὰ δεβαιωθεί πὼς πραγματικὰ ἐκεῖ εἶταν ἡ Σαντιρίνα. Ἐπειτα τῆς ξεσκέπασε τὸ πρόσωπο καὶ τὴν κοίταξε γιὰ πολὺ.

Ὁ Γιάκωβος εἶπε.

— Χιτὸς πέθανε.

Τὰ γέλια του ἔτρεμαν καὶ τὰ βλέφαρά του ἔκλεισαν. Ποσοπάθησε νὰ δυναμώσει τὴ φωνή του καὶ ἐξακολούθησε.

— Σὰν ἦρθα, εἶχε κιόλας ξεράσει ὅλο της τὸ αἷμα.

Μιὰ γειτόνισσα μπῆκε ἀθόρυβα, ράβοντας ἓνα μπάλωμα σὲ μιὰ ποδίτσα παιδιοῦ.

— Δὲν ἄοργησε νὰ πεθάνει, μὰς εἶπε.

Καὶ μετ’ ἡν ἴδια χαμηλὴ κ’ ἥρεμη φωνή, μὰς ξήγησε.

— “Όλη νύχτα τὴν ἄκουα νὰ βήγει. Τὸ πρωὶ τὴν ἄκουα νὰ πνιαινοχορεῖται, κι ἄξαφρα φώναξε.

«Γιάκωβε, Γιάκωβε». Ἡ φωνὴ της ἔμοιαζε σὰ νὰ ὑποῖτοσε βοήθεια. Μπῆκα ὁμῶς ἐδῶ μέσα καὶ τὴ βοήθα νὰ ξεονά πάνω στὸ πάτωμα. Ξενοῦσε αἷμα γωλοῖς νὰ σταυατῶ. Τότε σποδῆθηκα καὶ θέλησα νὰ φωνάξω, μὰ ἡ Σαντιρίνα δὲ μ’ ἄκουε. μόνον μετ’ ἡρᾶνε νὰ στεῖλω νὰ φωνάξω τὸ Γιάκωβο.

Καὶ καθὼς ἀποτέλειωσε τὸ μπάλωμα, κάσφωσε τὴ βελόνη πάνω στὸ πονκαμισάκι της κ’ ἔφυγε ἰαγώντας στὰ πόδια.

Ὁ Γιάκωβος νοιώθηκε πάλι κατάντακα καὶ τὸ γεμμένο κεφάλι του ἀκουμποῦσε τώρα πάνω στὸ πρόσωπο τῆς Σαντιρίνας.

Γνωρίζοντας στὸ ἐργαστήρι, ἡ μεγάλῃ μου ἐπιθυμία νὰ ξανάβρω τὴ Σαντιρίνα μ’ ἔκανε νὰ κοιτάξω τὴ θέσῃ της. Μὰ δὲν ὑπῆρχε πᾶς ἐκεῖ παρὰ μόνον τὸ

πεσμένο στὰ πλάγια σκαμνῆκι, ποῦδειχνε τὰ σπασμένα ξύλα του. Ἡ κ. Νταλινιὰν θέλησε νὰ πεῖ στὶς ἄλλες ὅ,τι ἤξαιρε, μὰ ὁ λαϊμὸς της φράχτηκε κι ἀναγκάστηκε νὰ μιλήσῃ ἐγὼ γιὰ κείνην.

Εἰμωνα κ’ ἐγὼ σὰν πνιγμένη καὶ δὲν μπόρεσα νὰ τὰ πῶ μιὰ καὶ καλή. “Όταν οἱ ἐργάτισσες ἔμαθαν ὅλες τὶς λεπτομέρειες ποὺ μὰς εἶχε δώσει ἡ γειτόνισσα, ἡ Μπουλεντόγκη εἶπε σκληρὰ στὸν κύριο.

— Τὸ Πάσχα δὲν εἶχε γιορτὴς γιὰ κείνη.

Ὁ κύριος δὲ φάνηκε νᾶκουσε. Πιάστηκε μετ’ ἃν ὁ δὲν του χέρια στὴ μηχανή του καὶ τὰ σάλια ἔτρεχαν ἀπὸ τὸ στόμα του.

Σ’ ἓνα γνέψιμο τῆς κ. Νταλινιὰν, μάζεψα τὸ σπασμένο σκαμνῆκι γιὰ νὰ τὸ φέρω στὴν κουζίνα κι ὅταν ξαναγύρισα ἡ κ. Νιτρετοῦρη ἔλεγε δυνατὰ.

— Κ’ ἡ ἀγάπη τῆς Σαντιρίνας πέθανε μαζί.

Καὶ δὲν ξανακούστηκε τίποτε πᾶς παρὰ ἡ φωνὴ μιᾶς ἀνθοπωλίσσας στὸ δρόμο καὶ τὸ τίς - τὰς τοῦ ρολοιοῦ, ποὺ φαίνεταν πὼς χτυποῦσε πρὸ γλήγορα καὶ πρὸ δυνατὰ.

Τὸ βράδι γύρισα στὴς Σαντιρίνας μαζί μετ’ ἡν κ. Νταλινιὰν.

Ὁ Γιάκωβος εἶταν ἀκόμα γονατισμένος κατάχαμα, εἶχε μόνον σηκώσει τὸ ἓνα του γόνατο καὶ τὸ κρατοῦσε ἀνάμεσα στὰ δάχτυλά του.

Ἡ γειτόνισσα μὰς εἶπε σιγανὰ.

— Ἔτσι κοιμάται ἀπὸ τὸ πρωί.

Ὁ Γιάκωβος τ’ ἄκουσε. Σηκώθηκε λοιπὸν καὶ μὰς εἶπε.

— Δὲν κοιμόμουν, εἰμωνα μετ’ ἡ Σαντιρίνα μου.

Εἶτανε ζαλισμένος καὶ μετ’ ὁ κίνημα ποῦκαρε γιὰ νὰ στηριχτεῖ στὸν τοῖχο. Ἐσπρωξε μιὰ φωτογραφία τῶν παιδιῶν, ποὺ ἔμεινε ἔτσι στραβὰ κρεμασμένη.

ΒΙΒΛΗ ΣΚΟΥΡΑ

ΣΤΟΝ ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ

Γιὰ νὰ Σὲ ἰδῶ, ψηλά, κατὰ τὸν ἥλιο

τὰ μάτια τῆς ψυχῆς μου θὰ στηλώσω.

κατάματα, μετ’ ὀλίγους ἓνα ἀντίλιο.

γιατὶ κ’ ἂν εἶσαι πύρα, μὰ εἶναι τόσο,

τόσο γλυκειὰ εἶν’ ἡ φλόγα σου γιὰ μένα,

ποὺ κάθε ποὺ τὴν πίνω θάναδά σου

χαρίτων λούλουδα δορολοισμένα.

καὶ θεὰ νιώσω κάθε ποὺ τὴν πίνω

τὰ σπλάχνα μου καὶ σάμπως γιαιτρεμένα

ἀπ’ τὸ φαράκι τοῦ ἄδειου ποὺ τοὺς δίνω

σὲ χώρα στείρα ἀπ’ ὄνειρο καὶ σκέψη...

Καὶ κατὰ Σέ, πεταλουδοῦλα ἀνοιγώ

τὸ πέταμά μου κάθε ποὺ μοῦ γνέψει

νέα σου ἀχιτίδα... δὲ μετ’ ἡ καίσεις, καὶ νιώθει

τὸ χᾶδι σου ἡ ψυχὴ ποὺ θὰ τὴ θρέψει.

Θεομμένοι ἀπὸ τὸ φῶς Σου εἶναι μου οἱ πόθοι.

ΒΕΓΑΣ